

ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ АУДИТУ В УКРАЇНІ

Бержанір І.А., к.е.н.,

Саєнко Т.В., студентка 31 групи

Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

В Україні аудит як вид фінансового контролю розвивається порівняно недовго і вже має ряд недоліків, які пов'язані як з несформованими стандартами його функціонування, і запозиченням їх в інших країнах.

Однією з найважливіших функцій державного управління є контрольна діяльність, зокрема фінансовий контроль. Фінансовий контроль визначають як цілеспрямовану діяльність органів публічної влади і суспільних організацій, основним завданням якої є досягнення забезпечення законності, фінансової дисципліни та раціональності в процесі формування, розподілу і використання централізованих та децентралізованих фондів коштів [1].

Аудит є одним із видів фінансового контролю. У статті 4 розділу 1 Закону України «Про аудиторську діяльність» аудит визначено як перевірку обліку і показників фінансової звітності суб'єкта господарювання з метою висловлення незалежної думки аудитора про її достовірність в усіх суттєвих аспектах та відповідальність вимогам законів України, положень (стандартів) бухгалтерського обліку або інших правил (внутрішніх суб'єктів господарювання) згідно із вимогами користувачів [2]. Аудит здійснюється незалежними особами (аудиторами), аудиторським фірмами, які уповноважені суб'єктами господарювання на його проведення. Він може проводитись з ініціативи суб'єктів господарювання, а також у випадках, передбачених законом (обов'язковий аудит).

Причини виникнення і розвитку аудиторської діяльності безпосередньо пов'язані з особливостями ринкової економіки. Прийняття будь-якого управлінського рішення має ґрунтуватися на економічній інформації, яка формується переважно на основі даних бухгалтерського обліку. Отже, для

прийняття зваженого рішення щодо іншого підприємства необхідно мати певні гарантії достовірності і реальності його бухгалтерської інформації.

Головною метою аудиторської перевірки є перевірка правильності, законності, повноти і достовірності даних бухгалтерської звітності підприємства. До об'єктивних чинників, що зумовлюють виникнення аудиту належать:

- складність процесу формування бухгалтерської інформації і неможливість самотійної перевірки правильності облікових даних;
- розподіл прав володіння та управління власністю;
- наявність інформаційного ризику, тобто можливості наявності у звітності випадкових помилок або спотворень через несумлінність тих, хто її склав;
- тісний взаємозв'язок або незбіг інтересів категорій зацікавлених осіб стосовно однієї і тієї самої інформації [3].

Суттєвими проблемами сучасного професійного аудиту є розробка та впровадження економічного механізму регулювання аудиту, що включає в себе великі штрафні санкції за неякісні аудиторські перевірки, страхування аудиторської відповідальності, розвиток цивілізованої конкуренції на ринку аудиторських послуг.

Крім того, існує ще багато причин, які стримують процес ефективного розвитку аудиту в Україні. Серед них можна виділити наступні:

- незначний період функціонування ринкових механізмів регулювання та відповідних механізмів державного фінансового контролю в Україні;
- наявність великої кількості фінансових порушень, нецільового та неефективного використання державних ресурсів;
- обмеження на законодавчому рівні ефективності результатів аудиту тощо [4].

В Україні в цілому об'єктивно відчувається недостатність вітчизняної спеціальної літератури, а тим більше докладних розробок, посібників з проведення аудиту ефективності, що являє собою певну прогалину у

формуванні його методології та вимагає науково обґрунтованих теоретичних розробок у цьому напрямі та їх практичного втілення.

Дослідивши основні проблеми розвитку, пропонуємо такі напрями їх вирішення, зокрема:

- страхування відповідальності страхових компаній за неякісно виконаний аудиторський контроль;
- встановлення єдиних цін щодо надання послуг аудиторськими компаніями, що змусить їх звернути увагу на якісне надання послуг, від чого буде залежати попит на їх послуги;
- розробка єдиних стандартів функціонування аудиторської діяльності в Україні, в яких безпосередньо слід визначити що належить до сфери аудиторської діяльності, оскільки як було вище зазначено, українські аудиторські фірми займаються і консалтинговими послугами, тобто поєднують декілька видів діяльності.

Отже, як бачимо аудит як вид незалежного фінансового контролю почав розвиватися в Україні порівняно недавно, проте вже має ряд недоліків, а точніше несформованих умов функціонування, оскільки на теперішній час не існує встановлених українських стандартів, щодо його функціонування, а черпання «правил» його розвитку з зарубіжних не є достатньо ефективним, оскільки не враховано ряд відмінностей національної економіки України з іноземними країнами, які використовують цей вид контролю.

Список використаних джерел:

1. Роль В.Ф. Фінансове право: навч. посібник / В.Ф. Роль, В.В. Сергієнко, С.М. Попова. – Центр учбової літератури, 2011. – 392 с.
2. Закон України «Про аудиторську діяльність» від 22.04.1993 р. // [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.
3. Максименко Н.Г. Проблеми розвитку аудиторської діяльності в Україні [Електронний ресурс] / Н.Г. Максименко. – Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/portal/chem_biol/avpch/En/2009_49/Macsimeko%20N.G..pdf.

4. Миронова Ю. Проблеми розвитку аудиту в Україні / Ю. Миронова // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://conf-cv.at.ua/forum/19-82-1>.